

Publisher:
Pål Korneliusen

Redaktør:
Øystein Hage

Desksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård

Redaktør: Nils Torsvik

fiskeribladetfiskaren.no fbfi.no

FiskeribladetFiskaren arbeider etter Vær varsomplakatens regler for god presseskikk. Mener noen seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres disse til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg behandler klager mot pressen i presseetsiske spørsmål. Adressen til PFU er: Prinsens gate 2, pb. 48, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 22415680, faks: 22411980.

FiskeribladetFiskaren

En uavhengig avis for Kyst-Norge

Kystfiske-sus

Hammerfest-området er det en rekke spennende kystfiske-prosjekter på gang. Regionen kan stå foran en helt ny type industri, som fort kan endre mye i kystfiskerieringen. Mange fiskere er nemlig lei av at andre skal stikke av med gevinsten på fisken, og derfor vil fiskerne både bli meglere og fiskekjøpere. Mer enn 100 millioner kroner putter de i potten for å videreutvikle kystfiskeselskapene til å bli mer helintegrerte fiskeriselskap. Fiskernes initiativ er både interessant og visjonært. Vi håper virkelig de gjør de kritiske ordene til skamme, og lykkes med sine prosjekter.

FiskeribladetFiskaren hadde fredag en større reportasje om kystfiskerne i Hammerfest-området. Flere av dem skal opprette egne produksjons- og eksportselskaper, noe de har fått støtte fra Innovasjon Norge til. Bakgrunnen er at fiskerne har registrert at førstehåndsverdien av fisken er mye lavere enn sluttprisen folk betaler i restaurantene og i butikkene. Dette vil de ha en endring på, og nettopp derfor vil de ta større kontroll over hele verdikjeden - det vil si fra fangst til bord.

Fisker Johnny Pettersen er en av dem, og han tror han kan øke fortjenesten fire til fem ganger og skape en rekke nye arbeidsplasser i regionen. Hammerfest-fiskerne satser både innen tradisjonell fiskeri, men også

Kystfiskerne i Hammerfest må roses for å gå nye veier

med alt fra reke til kongekrabbe. Det investeres i nye båter, merder, fabrikklokaler og produksjonsutstyr. Utfordringen er selvsagt at de går den tradisjonelle fiskerindustrien i næringsen, samt at det historisk sett har vist seg vanskelig å oppnå de helt store resultatene ved å starte bearbeidning av fisk på norsk jord.

Fiskerne har lenge vært kritisert for å tenke at markedet stopper på kanten. Dette er et bevis på det stikk motsatte. Vi tror det er lurt at fiskerne blir mer oppmerksom på det reelle markedet. På den måten får de også en nærhet til forbrukerne som mange fiskere aldri har hatt før. En slik utvikling vil være vinn-vinn for alle parter, og vi er enig med Innovasjon Norge når de mener det er viktig å støtte prosjektene for å skape noe nytt. Målet må ikke bare være å bygge opp under det eksisterende, men også å bringe næringsen et steg fremover. Vi tror slike initiativ er med på både skape større lønnsomhet og bedre produkter.

Dessuten vil dette gi økt fokus på kvalitet, noe alle i næringsen også ønsker. Når fiskerne får ansvaret for å følge fisken helt ut til forbrukerne vil kvalitet kanskje være det aller viktigste stikkordet å ha med seg. Uten topp kvalitet vil nemlig slike prosjekter være dødfødte. Men det tror vi fiskerne i Hammerfest-regionen er bevisst på. De bør derfor få ros for å våge å gå nye veier og ta overraskende valg. Vi håper virkelig de lykkes.

Laksenæringsen har hatt høy lønnsomhet de siste årene. Men det er grunn til å minne om at dette er en næring som konkurrerer internasjonalt med proteiner fra både sjø og land.

GJESTEN

RAGNAR TVETERÅS

Ragnar Tveterås er professor i økonomi ved Universitetet i Stavanger.

Laksenæringsen er en av våre mest regulerte eksportnæringer. I tillegg til lover og forskrifter som regulerer alle private bedrifter, så er den også gjenstand for særlover knyttet til dyrevelferd, miljø, matproduksjon, samt en egen akvakulturlov.

Selv om næringsen i de siste årene har hatt høy lønnsomhet, så er det grunn til å minne om at dette er en næring som konkurrerer internasjonalt med proteiner fra både sjø og land. Rammebetingelsene fra myndighetene har stor innflytelse på næringsens konkurransekraft.

Litt spissformulert handler dette om Norges evne til å utforme rammebetingelser som gir lavest mulig produksjonskostnad per kilo, samtidig som næringsen har en akseptabel bærekraft på miljø, etc.

Nofima leder et FHF-finansiert prosjekt med flere andre forskningsmiljøer hvor den offentlige forvaltningen av laksenæringsen - primært

Gjesteskrivere:

KRISS Rokkan Iversen

AUDUN Iversen

RAGNAR Tveterås

ULF Winther

ØYSTEIN Sandøy

HALFDAN Mellbye

Den enkelte akvakulturbedrift skal forholde seg til mange forvaltningsmyndigheter, men disse er lite koordinert i forhold til bedriftene i denne næringsen

lover, forskrifter og praktiseringen av disse - kartlegges og analyseres.

En delrapport (Nofima rapport 29/2015) ble publisert i juni. Den finner at forvaltningssystemet er sektorisert, fragmentert og komplekst.

Den enkelte akvakulturbedrift skal forholde seg til mange forvaltningsmyndigheter, men disse er lite koordinert i forhold til bedriftene i denne næringsen. De ulike sektorinteressene har en aktiv holdning til å beskytte de interessene de er satt til å ivareta, og særlovene gir dem vektorett i forhold til akvakulturturnæringsen.

Dagens system synes i liten grad å ivareta behovet for en overordnet avveining av interesser. For eksempel kan etablering av akvakultur på en lokalitet nektes ut fra en restriktiv miljøeffektvurdering, mens samlet vurdering av dyrehelse, smitte og økonomisk effektivitet tilsier at man bør få benytte lokaliteten.

Det er også spenninger mellom forvaltningsnivåene fra stat til kommune, noe som blant annet kan være til hinder for gode løsninger relatert til lokalitetsstruktur og lokalitetsutnyttelse i regioner.

Det er en utfordring i forhold til praktiseringen av regelverket at veiledere for saksbehandlere kan være mangelfulle og utdaterte. Dette kan føre til redusert forutsigbarhet og ulik saksbehandling for bedriftene.

Det er altså betydelige forbedringsmuligheter når det gjelder den offentlige forvaltningen av akvakulturturnæringsen. Utfordringen til næringsen og det Nofima-ledede prosjektet vil være å peke på hvordan man kan reformere forvaltningen for å sikre en bærekraftig konkurranseevne. Man kan nemlig ikke forvente at fragmenterte forvaltningsorganer skal reformere dette på en helhetlig måte.